

Seminár NATO - CCMS

V dňoch 20.–24. septembra 1995 sa uskutočnil v belgickom Lanakene IX. seminár v rámci výskumného projektu *“Methodology, Focalisation, Evaluation and Scope of Environmental Impact Assessment”* organizácie NATO – CCMS (North Atlantic Treaty Organization – Committee for Challenges of Modern Society). Pravidelnými účastníkmi týchto seminárov sú zástupcovia členských krajín NATO a z bývalého východného bloku pozývajú odborníkov pracujúcich v problematike posudzovania vplyvov na životné prostredie z Českej republiky, Maďarska, Poľska a Slovenska.

Na seminári v Lanakene boli prítomní účastníci z 13 krajín. Pozornosť sa sústredila na 2 hlavné témy: strategické hodnotenie životného prostredia (SEA) a integráciu hodnotenia socioekonomických javov do tohto procesu. Cieľom seminára bolo získať prehľad o kontexte strategického environmentálneho posudzovania, jeho uplatnenia v praxi a metodologických aspektoch v jednotlivých krajinách. Základným východiskom bola prednáška Sally Russel z Univerzity v Aberystwythe (Veľká Británia), o obsahu SEA, budúcnosť tohto procesu v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom a Roba Verheema z Nezávislej komisie pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) v Holandsku o práci na štúdiu posudzovania vplyvov na životné prostredie - SEA vo svete.

Diskusia sa dotkla hlavne nasledujúcich otázok:

- Je prospešné a efektívne uplatniť SEA?
- Aký je vzťah medzi SEA a trvalo udržateľným rozvojom?
- Akým spôsobom SEA súvisí s en-

vironmentálnym plánovaním a ochranou prírody?

- V ktorom kroku plánovania by sa malo SEA uskutočniť?
- Aké sú problémy pri uplatňovaní SEA v praxi?

Seminár potvrdil, že SEA sa ukazuje užitočným nástrojom hodnoten-

nia strategických plánov, koncepcií a programov na rôznej úrovni (národnej, regionálnej, ale aj lokálnej). Na druhej strane sa však prezentovala veľká nejednotnosť v chápaní pojmu SEA, napriek malému počtu krajín, ktoré predstavili svoje názory. Problematika mala predsa jedného spoločného menovateľa – národné špecifikum strategického hodnotenia životného prostredia.

Katarína Pavličková
Ingrid Belčáková

Gaia - živá planéta

Gaia - živá planéta bol názov pracovného seminára zaoberajúceho sa teóriou, ktorú sformuloval James Lovelock v 70. rokoch. Vychádzal z pozorovania života na našej planéte, čo mu umožnilo vysloviť hypotézu, že Zem je jeden živý organizmus schopný samoregulácie a nazval ho podľa starogréckej bohyně Zeme Gaia.

Seminár bol súčasťou dlhodobého projektu Gramotnosť pre 21. storočie, ktorého cieľom je ponúknuť širokej verejnosti nové poznatky z hraničných oblastí, kde sa prelínajú súčasné filozofické, politické a environmentálne teórie a názory. V rámci tohto projektu sa doteraz uskutočnili podujatia:

- Kurz *Žiť, ako keby na živote záležalo* v júli 1993. Chcel predložiť niekoľko možných pohľadov na niektoré stránky ľudského života. "Je možné korigovať spoločenský a ekonomický systém tak, aby neničil životné prostredie na Zemi? Súvisí súčasná environmentálna kríza s krízou duchovnou?"
- *Spoločnosť, ako keby na človeku záležalo* v júli 1994, kde sa s pozvanými lektormi diskutovalo

o tom, ako by mohla vyzeráť spoločnosť, v ktorej by na človeku naozaj záležalo.

- Seminár *Trvalo udržateľný život a náboženstvá* v júni 1995. Rozoberali sa tie črty niektorých duchovných a spoločenských systémov, ktoré sú významné pre koncepciu dlhodobého udržateľného života – spolunáležitosti s prírodou, osobná zodpovednosť každého jedinca a otvorenosť systému pre každého záujemcu.

Seminár Gaia – živá planéta v dňoch 24.–25. októbra 1995 zorganizovalo Centrum environmentálnej výchovy pri Slovenskom zväze ochrancov prírody a krajiny v Bratislave, v spolupráci s The British Council Slovakia a Centrom environmentálnej výchovy SOFRON PRIF UK. Uskutočnil sa vďaka finančnej podpore Britskej rady a Regionálneho environmentálneho centra pre krajiny strednej a východnej Európy. Viac ako štyridsať účastníkov rôznych profesií sa zišlo z celého Slovenska a Čiech, prišlo aj niekoľko Američanov pôsobiacich v našom prostredí.

Jadrom podujatia boli prednášky dr. Stephana Hardinga, spolupra-